
OBSAH

PŘEDMLUVA	5
I. VÝVOJ, VÝZNAM, PŘÍPRAVA	
A UZAVÍRÁNÍ KOLEKTIVNÍCH SMLUV	8
Jaká byla podstata kolektivních smluv v předmnichovské republice?	8
K jakým změnám došlo v pojetí a podstatě kolektivních smluv při budování socialismu u nás?	8
Jak je možno charakterizovat poslání a úlohu kolektivních smluv v současné etapě budová- ní rozvinuté socialistické společnosti?	9
Je uzavírání kolektivních smluv povinné?	10
Jaká je soustava kolektivních smluv?	11
Jaký je vztah mezi závodní, podnikovou a oborovou kolektivní smlouvou?	11
Jak uzavírat kolektivní smlouvy v závodech s přidruženými provozy?	12
Na jaké úrovni se uzavírají kolektivní smlou- vy ve školství?	13
Jak se uzavírají kolektivní smlouvy ve spole- čenských organizacích?	13
Komu přísluší právo uzavírat kolektivní smlouvy a na jaké období?	14
V jakém termínu mají být schvalovány ko- lektivní smlouvy?	15
Proč je důležitá souběžná příprava návrhu	

kolektivní smlouvy s hospodářským plánem organizace?	15
Jak postupovat při přípravě návrhu kolektivních smluv?	15
Jaké podklady se především využívají při přípravě návrhu kolektivních smluv?	17
Jaký význam má konzultace návrhu kolektivních smluv?	17

II. OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ KOLEKTIVNÍCH SMLUV 19

a) Zabezpečení plánovaných úkolů	19
Proč má kolektivní smlouva obsahovat stručnou charakteristiku hlavních úkolů plánu (rozpočtu) a způsob rozdělení hospodářského výsledku?	19
Jak mohou závazky v kolektivní smlouvě ovlivnit rovnoměrné plnění plánu?	20
Jak může kolektivní smlouva pomoci pravidelně seznamovat pracovní kolektivy s úkoly hospodářského plánu?	20
V jakých směrech je žádoucí ovlivňovat rozvoj pracovní iniciativy v závazcích kolektivní smlouvy?	21
Jak v kolektivní smlouvě přispět k realizaci plánu rozvoje vědy a techniky a programů komplexní socialistické racionalizace?	22
Jak výrazněji ovlivňovat rozvoj dobrovolné technické tvůrčí činnosti pracujících?	23
Proč se zdůrazňuje potřeba prohlubovat vnitropodnikový chozrasčot?	24
Jak působit na další rozšiřování brigádní formy organizace práce a odměňování?	25
b) Hmotná zainteresovanost	26
Co patří do kolektivní smlouvy v oblasti hmotné zainteresovanosti?	26
Mohou kolektivní smlouvy upravovat některé mzdové podmínky?	27
Proč se stanoví plánovaný objem mzdových prostředků v kolektivní smlouvě?	28

Co se očekává v oblasti diferenciacce mezd cestou kolektivní smlouvy?	29
Jak postupovat při zvýšení ekonomické účinnosti mzdových forem?	30
Jak mohou kolektivní smlouvy přispět k rozvoji racionalizace a normování práce?	31
Co podniknout pro zvýšení účinnosti nové mzdové soustavy?	32
Co stanoví kolektivní smlouva podle zmocnění ve mzdových nebo jiných právních předpisech?	33
c) Péče o pracovníky	35
Jaký je vztah plánů personálního a sociálního rozvoje ke kolektivním smlouvám a proč jsou oba dokumenty sestavovány?	35
Na základě čeho a jaké úkoly se v kolektivní smlouvě určují v oblasti zlepšování pracovního prostředí a pracovních podmínek?	37
Na jaké úkoly by se měly zaměřit kolektivní smlouvy v oblasti zdravotní péče?	38
Kterými úkoly by se měly zabývat kolektivní smlouvy v oblasti závodního stravování?	39
Jakým způsobem je možné prostřednictvím kolektivní smlouvy pomoci při řešení bytových problémů?	40
Jak ovlivňovat a zajišťovat rekreaci pracovníků a jejich rodinných příslušníků prostřednictvím kolektivní smlouvy,	41
Jaké úkoly z oblasti zlepšování životních podmínek by kolektivní smlouva měla řešit?	42
Je potřebné zahrnout do kolektivní smlouvy i závazky spojené s využitím volného času, a pokud ano, jaké možnosti má organizace při vytváření podmínek pro své pracovníky?	43
d) Výchovná a vzdělávací činnost	45
V čem je význam kolektivní smlouvy pro	

výchovu a vzdělávání pracujících?	45
Jak a na které otázky zaměřit pozornost na úseku ideové, politické a ekonomické výchovy pracujících?	45
V čem má kolektivní smlouva přispět k zabezpečování úkolů v oblasti zvyšová- ní odborné kvalifikace pracovníků?	46
Jaký je postup v případě, že závod a zá- kladní organizace ROH se sdružují k roz- víjení kulturně výchovné činnosti s kul- turním zařízením, které spravuje jiná zřizovatelská organizace?	47
Co zakotvit do kolektivní smlouvy z obla- sti rozvoje masové tělovýchovy, turistiky a branné výchovy?	47
Jaká opatření přijímat v kolektivní smlouvě k rozvíjení kulturně výchovné práce?	47
Kdo by se měl zúčastnit vypracování části kolektivní smlouvy o výchovné a kultur- ní práci?	48
E) Tvorba a čerpání fondu kulturních a so- ciálních potřeb	48
Co má obsahovat kolektivní smlouva organizace a závodu o fondu kulturních a sociálních potřeb?	48
Z čeho se tvoří a do jaké výše základní příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb?	49
Na čem je závislý doplňkový příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb a jeho výše?	50
K jakým účelům je určen a komu slouží fond kulturních a sociálních potřeb?	52
Jaké jsou možnosti používat fondu kul- turních a sociálních potřeb na ideově výchovnou a kulturně vzdělávací čin- nost?	52
Co všechno je možno hradit a na co lze přispívat z fondu kulturních a sociálních potřeb v oblasti investiční výstavby, oprav, udržování a provozu?	53

Je možno využít prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb i ke zlepšení bytových podmínek pracujících?	54
Je možné poskytovat z fondu kulturních a sociálních potřeb příspěvek na závodní stravování a zdravotní péči?	55
Lze z fondu kulturních a sociálních potřeb přispívat pracovníkům organizace a jejich rodinným příslušníkům na rekreační účely?	56
Umožňují předpisy využít fondu kulturních a sociálních potřeb i na tělovýchovu a sport?	57
Jak to je se sociální výpomocí a půjčkami?	57
Je možno z fondu kulturních a sociálních potřeb poskytovat odměny a dary?	58

III. PRÁVNÍ ZÁVAZNOST KOLEKTIVNÍCH SMLUV	59
Které právní normy a předpisy se vztahují na kolektivní smlouvy?	59
Jaké druhy závazků obsahuje kolektivní smlouva?	60
Jaká je odpovědnost odborových orgánů za plnění jejich závazků v kolektivní smlouvě?	61
Čím je podmíněna právní závaznost uzavírání kolektivních smluv?	62
V čem je rozdíl mezi právní závazností a právní účinností kolektivních smluv?	62
Jak postupovat vůči vedoucím hospodářským pracovníkům při neplnění povinností vyplývajících pro ně z kolektivní smlouvy?	63
Kdo řeší spory, které vzniknou mezi hospodářským vedením a odborovým orgánem?	64
IV. PŘÍLOHY, REGISTRACE A KONTROLA KOLEKTIVNÍCH SMLUV	65
Jaké přílohy má obsahovat kolektivní smlouva?	65
Proč se provádí registrace kolektivních smluv?	66

Proč zdůrazňujeme význam kontroly plnění závazků kolektivní smlouvy?	67
Co se sleduje pravidelnou, běžnou kontrolou plnění kolektivní smlouvy?	68
V čem je důležitost pololetní veřejné kontroly plnění kolektivní smlouvy?	69

V. ÚKOLY HOSPODÁŘSKÉHO VEDENÍ A ODBOROVÝCH ORGÁNŮ V PRÁCI S KOLEKTIVNÍMI SMLOUVAMI	71
Jaké povinnosti mají vedoucí organizace, závodu, a závodní výbory ROH v souvislosti s prací s kolektivní smlouvou?	71
K čemu především využít společná jednání odborových orgánů s hospodářským vedením ke zvýšení účinnosti kolektivní smlouvy?	72
Co se očekává od komisí závodního výboru ROH při práci s kolektivní smlouvou?	73
Jak mohou odborové úseky přispět ke zkvalitnění úrovně a realizaci kolektivní smlouvy?	76

Příloha: Zásady vlády ČSSR a ÚRO pro uzavírání, obsah a kontrolu kolektivních smluv	88
L i t e r a t u r a	97